

**പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ
പതിമൂന്നാം സമ്മേളനം**

നക്ഷത്ര ചിഹ്നമിടാത്ത ചോദ്യം നം. 2883

07-12-2018-ലെ മറുപടി

ജലാശയങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ശുചീകരിക്കുന്നതിനും നടപടികൾ

ചോദ്യം	മറുപടി
<p>ശ്രീ. പി.കെ.ബഷീർ ശ്രീ. വി.കെ.ഇബ്രാഹിം കുഞ്ഞ്</p>	<p>കെ. കൃഷ്ണൻകുട്ടി (ജലവിഭവ വകുപ്പുമന്ത്രി)</p>
<p>(എ) സംസ്ഥാനത്തെ പുഴകളും തോടുകളും നീരുറവകളും ജലാശയങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ശുചീകരിക്കുന്നതിനും എന്തെല്ലാം നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു എന്നു വിശദമാക്കാമോ; ഇതിനായി എന്തെങ്കിലും പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ, വിശദമാക്കാമോ;</p>	<p>(എ) ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഭാഗമായി നിരവധി പുഴകളും തോടുകളും നീരുറവകളും ജലാശയങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, വിവിധ സർക്കാർ വകുപ്പുകൾ, ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി എന്നിവയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും പരമാവധി ജനകീയ പങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കിക്കൊണ്ടുമാണ് ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുള്ളത്. ജലസംരക്ഷണ ഉപമിഷൻ മാർഗ്ഗരേഖയനുസരിച്ച് എല്ലാ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും സാങ്കേതിക സമിതികൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ പങ്കാളിത്തത്തോടെയുള്ള ഈ സാങ്കേതിക സമിതിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നിർമ്മാണ നടത്തമുൾപ്പെടെയുള്ള വിശദമായ പഠനത്തിനുശേഷം ഭൂരിപക്ഷം തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും നിർമ്മാണ പ്ലാനുകൾ തയ്യാറായിട്ടുണ്ട്. ഈ നിർമ്മാണ പ്ലാനുകളിൽ ഉൾപ്പെട്ട പ്രവൃത്തികൾക്ക് മുൻഗണന കൊടുത്തുകൊണ്ട് ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളുടെ ജലസംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾക്കാണ് രൂപം കൊടുത്തിട്ടുള്ളത്. ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഉദ്ഘാടനത്തോടനുബന്ധിച്ച് സംസ്ഥാനത്തെ ഭൂരിപക്ഷം പഞ്ചായത്തുകളിലെ തോടുകളും ജലസ്രോതസ്സുകളും ജനകീയമായി ശുചീകരിച്ചിരുന്നു. വിവിധ വകുപ്പ് പദ്ധതികളിലും ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിലും പെടുത്തി ജലസ്രോതസ്സുകൾ പുരുജ്ജീവിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p>

ക്രമ നം.	വിവരം	2018 ജൂൺ വരെ
1	പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ച പുഴ/തോടുകൾ	17182 കി.മീ
2	റീചാർജ്ജ് ചെയ്ത കിണറുകൾ	48936
3	നവീകരിച്ച കുളങ്ങൾ	9889
4	നിർമ്മിച്ച കുളങ്ങൾ	8675
5	നവീകരിച്ച കിണറുകൾ	4625
6	വൃഷ്ടിപ്രദേശ പരിപാലനം	147239 ഏക്കർ

ഇതു കൂടാതെ ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഭാഗമായി ജനകീയമായി പുഴ വീണ്ടെടുക്കലിനുള്ള നിരവധി പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരത്തിൽ പത്തനംതിട്ട, ആലപ്പുഴ ജില്ലകളിലൂടെ ഒഴുകിയിരുന്നതും പതിറ്റാണ്ടുകളായി നികന്നുപോയതുമായ വരട്ടാർ 9.4 കിലോമീറ്റർ നീളത്തിൽ തടസ്സങ്ങൾ നീക്കി വീണ്ടും വെട്ടിയുണ്ടാക്കി നീരൊഴുക്ക് പുനഃസ്ഥാപിച്ചു. പുനരുജ്ജീവനം സാധ്യമാക്കിയ പുഴകളുടെ പട്ടിക താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

ക്രമ നം.	ജില്ല	നീർച്ചാൽ/നദി	പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ച നീളം (കിലോമീറ്റർ)
1	തിരുവനന്തപുരം	കിള്ളിയാർ	22
2	ആലപ്പുഴ	വരട്ടാർ	9.4
3	പത്തനംതിട്ട	ആദി പമ്പ	4
		കോലറയാർ	12
4	കോട്ടയം	മീനച്ചിലാർ മീനന്തറയാർ കൊട്ടാരാർ പുനർ സംയോജനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിവിധ നീർച്ചാലുകളുടെ പുനരുജ്ജീവനം	65
5	ഇടുക്കി	വടക്കേപ്പുഴ	1.5
		ചാലംകോട് തോട്	2.3
		മുട്ടം പറപ്പാതോട്	1
6	എറണാകുളം	കടമ്പ്രയാർ	16

7	തൃശ്ശൂർ	പെരുംതോട്	15
8	കോഴിക്കോട്	പുന്തൂർപ്പുഴ	24
9	കണ്ണൂർ	കാനാമ്പുഴ	10

കേരള ജല അതോറിറ്റിയിൽ കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകൾ മലിനപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതിന് പരസ്യ ബോർഡുകൾ സ്ഥാപിച്ചും മാധ്യമങ്ങൾ വഴി ബോധ വൽക്കരണം നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. കൂടാതെ വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുടെ ജല സ്രോതസ്സുകളിലെ ഗ്യാലറി വൃത്തിയാക്കൽ, ഓപ്പൺവെൽ, നിലവിലുള്ള സ്കീമുകളിലെ കിണർ വൃത്തിയാക്കൽ തുടങ്ങിയ പ്രവൃത്തികൾ നടത്തി സംരക്ഷിച്ചുവരുന്നു. ജല സംരക്ഷണത്തെക്കുറിച്ച് ജനങ്ങളിൽ ബോധവൽക്കരണം നടത്തുകയും ജലത്തിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ചും സംരക്ഷണത്തെക്കുറിച്ചും പോസ്റ്ററുകൾ പ്രദർശിപ്പിക്കാറുണ്ട്.

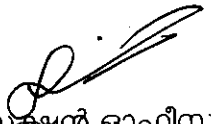
തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ വണ്ടിച്ചിറ ആനത്താഴ്ച്ചിറ എന്നീ ജലാശയങ്ങൾ നവീകരിച്ച് ശുദ്ധജല വിതരണത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ വാട്ടർ അതോറിറ്റി നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

(ബി) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭൂഗർഭജല അളവ് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന നടപടികളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ നൽകാമോ;

(ബി) സംസ്ഥാനത്തെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിച്ച തോടുകളിൽ അനവധി താൽക്കാലിക തടയണകൾ നിർമ്മിച്ച് ജലം ശേഖരിച്ചു നിർത്തുകവഴി ഭൂജല നിരപ്പ് ഉയർത്തുന്നതിന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കിയ വൃഷ്ടി പ്രദേശ പരിപാലന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി നിർമ്മിച്ച ജലസംരക്ഷണ നിർമ്മിതികൾ ഭൂജല പരിപോഷണത്തിന് വളരെയധികം സഹായകമായിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിലവിൽ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള നിർമ്മാണ പ്ലാനുകൾ കന്നുകളിൽനിന്നും താഴ്വരകളിലേക്ക് ridge to valley എന്ന രീതിയിൽ മുൻഗണന നൽകിക്കൊണ്ട് നിർമ്മാണപ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഭൂജല പരിപോഷണം ലക്ഷ്യമിട്ടിട്ടുള്ളവയായതിനാൽ ഭൂഗർഭ ജലത്തിന്റെ അളവ് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് കാരണമാവും. കൂടാതെ ഒന്നാം നിര മുതൽ നാലാം നിരവരെയുള്ള ചാലുകളിൽ ജല സംഭരണികൾ നിർമ്മിച്ചുകൊണ്ട് ജലം ശേഖരിച്ചു നിർത്തുക വഴി സമീപ സ്ഥലങ്ങളിലെ ഭൂജല

		<p>പരിപോഷണവും ലക്ഷ്യമിടുന്നു.</p> <p>ഭൂജല വകുപ്പിന്റെ "ഭൂജല സംരക്ഷണവും കൃത്രിമ ഭൂജല സംപോഷണവും" എന്ന പദ്ധതിയിൻ കീഴിൽ തുറന്ന കിണർ, റീചാർജ്ജ് പിറ്റ്, കുഴൽക്കിണർ എന്നിവ വഴിയുള്ള ഭൂജല സംപോഷണം. അനുയോജ്യമായ പ്രദേശങ്ങളിൽ അടിയണ. ചെറിയ തടയണ എന്നിവയുടെ നിർമ്മാണം ദീർഘ കാലാടിസ്ഥാനത്തിൽ വരൾച്ചയെ പ്രതിരോധിക്കുന്നതിന് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ഇത്തരം പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള സാങ്കേതിക സഹായം ആവശ്യാനുസരണം നൽകിവരുന്നു.</p>
(സി)	<p>ഈ സർക്കാർ കാലയളവിൽ സ്വകാര്യ/പൊതു കിണറുകൾ, കുളങ്ങൾ, മറ്റ് ജല സ്രോതസ്സുകൾ എന്നിവ റീ ചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്നതിനായി സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ വിശദീകരിക്കാമോ?</p>	<p>(സി) ഹരിതകേരളം പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി പ്രധാനമായും മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ സാധ്യതയുപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് 48936 കിണറുകൾ റീചാർജ്ജിംഗ് നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ഭൂജല വകുപ്പിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ പൊതു കിണറുകളിൽ റീചാർജ്ജിംഗ് നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്.</p> <p>ജല അതോറിറ്റിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് 2016-17-ൽ ഹരിത കേരളം പദ്ധതിയോടനുബന്ധിച്ച് ശാസ്ത്രാനുകൂല്യ പ്ലാന്റിൽ മഴവെള്ളം സംഭരിക്കാനും നിലവിലുള്ള ഉപയോഗശൂന്യമായ കിണർ റീചാർജ്ജ് ചെയ്ത് ഉപയോഗയോഗ്യമാക്കുകയും സമല ലഭ്യതയുള്ള സ്രോതസ്സുകൾക്ക് സമീപം ശാസ്ത്രീയമായ മഴക്കുഴികൾ നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ജല അതോറിറ്റിയുടെ ജല ശുദ്ധീകരണ ശാല, ഓഫീസ് കോമ്പൗണ്ട് എന്നിവിടങ്ങളിൽ പരമാവധി വൃക്ഷങ്ങൾ നട്ടും അവ പരിപാലിച്ചും ഭൂഗർഭജല വിതാനം ഉയർത്തുന്നതിനായുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു.</p> <p>ഭൂജല വകുപ്പിന് 2017-18 സാമ്പത്തിക വർഷം കൃത്രിമ ഭൂജല സംപോഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 157 ലക്ഷം രൂപ ഭൂജല സംരക്ഷണവും സംപോഷണവും പദ്ധതിയിൽ അനുവദിച്ചിരുന്നു. ആയതിൻ പ്രകാരം ജില്ലകൾക്ക് വിവിധ ഭൂജല സംപോഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി 157 ലക്ഷം രൂപയ്ക്കുള്ള സാങ്കേതിക അനുമതി നൽകിയിരുന്നു. തുറന്ന കിണർ/ റീചാർജ്ജ് പിറ്റ് വഴിയുള്ള 83 കൃത്രിമ ഭൂജല സംപോഷണ പദ്ധതികൾ വിവിധ ജില്ലകളിലും, കുഴൽ കിണർ വഴിയുള്ള 5 റീചാർജ്ജ്</p>

		<p>പദ്ധതികൾ, 18 പുനരുദ്ധാരണ പ്രവൃത്തികൾ തുടങ്ങിയവ ഇടുക്കി ജില്ലയിലും പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത പ്രവർത്തികൾക്കായി 124.32 ലക്ഷം രൂപ ചെലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p> <p>2018-19 സാമ്പത്തിക വർഷം പ്രസ്തുത പദ്ധതിയിൽ 350 ലക്ഷം രൂപ ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതമായി അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിവിധ ജില്ലകളിൽ നിന്നും ലഭ്യമായിട്ടുള്ള 108 വിവിധ കൃത്രിമ ഭൂജല സംപോഷണത്തിനായുള്ള പ്രൊപ്പോസലുകളിന്മേൽ 189 ലക്ഷം രൂപയ്ക്കുള്ള 102 പ്രൊപ്പോസലുകൾക്ക് സാങ്കേതികാനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. മറ്റുള്ളവയുടെ സൂക്ഷ്മ പരിശോധന നടപടികൾ പുരോഗമിച്ചുവരുന്നു. തുറന്ന കിണർ, റീചാർജ്ജ് പിറ്റ്, ബോർവെൽ റീചാർജ്ജ്, മൈക്രോ വാട്ടർ ഷെഡ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ അനുയോജ്യമായ പ്രദേശങ്ങളിൽ അടിയണകളുടെ നിർമ്മാണം, ചെറിയ തടയണകളുടെ നിർമ്മാണം അടക്കമുള്ള സമഗ്ര കൃത്രിമ ഭൂജല സംപോഷണ പദ്ധതികളാണ് വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്.</p> <p>ജലസേചന കനാലുകൾക്ക് അടുത്തായി വരുന്ന കളങ്ങൾ റീ-ചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനംകൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിയാണ് പ്രവൃത്തികൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. കൂടാതെ കനാലിൽനിന്ന് കളങ്ങളിലേയ്ക്കുള്ള കണക്ഷൻ കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിന് പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ നൽകാറുണ്ട്.</p>
--	--	---

 സെക്ഷൻ ഓഫീസർ